

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. juli 2023
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Anne Louise Bengt Je-
spersen
Sagsnr.: 2023-0030-8997
Dok.: 2883017

Besvarelse af spørgsmål nr. 850 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 850 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 9. juni 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 850 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om det i det kommende bandefængsel er nødvendigt efter Danmarks internationale forpligtelser, at de indsatte bandemedlemmer får mere end 4 kvadratmeter celleplads stillet til rådighed, jf. Sergey Chebotarev (2014) og Mursic (2016, para. 136-140), og vil ministeren på baggrund heraf oplyse, om ministeren vil støtte et forslag fra Dansk Folkeparti om, at de indsatte bandemedlemmer maksimalt må have 4 kvadratmeter celleplads stillet til rådighed i det nye bandefængsel?”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der med det kommende bandefængsel henvises til etablering af det lukkede fængsel med op til 400 pladser, som er besluttet i aftalen om kriminalforsorgens økonomi for 2022-2025.

2. Efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 3 må ingen underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. De forhold, under hvilke en person er frihedsberøvet, kan efter omstændighederne udgøre en krænkelse af artikel 3. Når det skal vurderes, om det er tilfældet, foretages en helhedsvurdering, hvor Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (Domstolen) bl.a. ser på cellens størrelse, i hvilket omfang der er tale om overbelægning, sanitære forhold, hygiejne, mulighed for rekreation og fysisk aktivitet, adgang til dagslys, ventilation og varme, lægelig behandling og kontrol med den indsatte helbredstilstand, jf. Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere, 6. udgave (2023), s. 317 f.

Domstolen har i flere sager fastslået, at utilstrækkelig plads på grund af cellens størrelse eller overbelægning i forbindelse med frihedsberøvelse kan udgøre en krænkelse af artikel 3, jf. Jon Fridrik Kjølbro, a.st., s. 318.

I dom af 20. oktober 2016 i sagen *Muršić mod Kroatien* fastslog Domstolen, at hver enkelt indsat i en flerpersonscelle skal have mindst tre kvadratmeter personligt rum, ekskl. plads allokeret til sanitære faciliteter, til rådighed i forbindelse med afsoning og varetægtsfængsling, jf. præmis 110 og 114-115. Domstolen fastslog videre, at der vil være en stærk formodning for, at forholdene udgør en nedværdigende behandling, hvis der er tre

kvadratmeter eller mindre personligt rum, medmindre en række kumulative faktorer efter en samlet vurdering findes at være tilstrækkelige til at kunne kompensere for det begrænsede personlige rum. Dette omfatter navnlig, at reduktionen af det krævede mindsteareal er kortvarig, lejlighedsvis og mindre, at der er tilstrækkelig bevægelsesfrihed og aktiviteter udenfor cellen, at fængselsfaciliteterne i øvrigt er passende, og at der ikke er andre skærpende omstændigheder ved tilbageholdelsen, jf. præmis 124 og 130-135.

Herudover fastslog Domstolen i sagen, at såfremt der er mellem tre og fire kvadratmeter personligt rum pr. indsat, vil pladsen fortsat udgøre en vægtig faktor i vurderingen, men det vil kræve en samlet bedømmelse, hvori også indgår en række øvrige forhold ved frihedsberøvelsen, herunder adgang til udendørs aktiviteter, dagslys og frisk luft, ventilation og rumtemperatur, privat adgang til toilet og overholdelse af basale sanitære og hygiejnemæssige krav, jf. præmis 139. Endelig fastslog Domstolen, at såfremt der er mere end fire kvadratmeter personligt rum pr. indsat, vil der ikke opstå et spørgsmål vedrørende utilstrækkelig plads, men hvorvidt der foreligger en krænkelse af artikel 3 vil i stedet bero på de øvrige fysiske forhold ved fængselsfaciliteterne, jf. præmis 140.

I Domstolens dom af 7. maj 2014 i sagen, *Sergey Chebotarev mod Rusland*, fandt Domstolen, at den indsatte havde mindst fire kvadratmeter personligt rum til rådighed, ligesom den indsatte havde adgang til udendørs aktiviteter dagligt, naturligt lys og frisk luft, kunstig belysning og ventilation og afskærmede toiletfaciliteter, jf. præmis 42-44. På denne baggrund og efter en samlet vurdering fandt Domstolen, at der ikke var sket en krænkelse af EMRK artikel 3.

3. Den Europæiske Torturforebyggelseskomité (CPT) har opstillet nogle standarder for størrelse af celler, hvorefter minimumsstandard for en individuel celle er seks kvadratmeter og for flerpersonsceller fire kvadratmeter pr. indsat, jf. CPT/Inf (2015) 44. Det bemærkes, at CPT's anbefalinger om cellestørrelser alene er vejledende.

Justitsministeriet kan i forlængelse heraf oplyse, at der endnu ikke er taget stilling til indretningen og de fysiske forhold for det kommende lukkede fængsel, herunder størrelsen på cellerne, men at forholdene vil være i overensstemmelse med de almindelige regler herfor og i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af § 1 i cirkulære om størrelse af og udstyr af indsattes

opholdsrum i kriminalforsorgens institutioner (nr. 9853 af 26. oktober 2021), at indkvartering af indsatte skal ske i lokaler med et gulvareal, der i enkeltceller er på minimum 6 m² og i dobbeltceller på minimum 8 m².